

dr hab. Dorota Sak, prof. ASP
Wydział Tkaniny i Ubioru
Akademia Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego
w Łodzi

Łódź, 02.07.2019r.

Recenzja w przewodzie doktorskim w dziedzinie sztuki plastyczne, w dyscyplinie artystycznej sztuki projektowe dla mgr Michała Szulca na temat *Made in Łódź. Projekt damskiej kolekcji autorskiej w oparciu o badania technologii przemysłu lekkiego województwa łódzkiego* opracowany pod kierunkiem dr hab. Małgorzaty Czudak, prof.nadzw. na Wydziale Tkaniny i Ubioru ASP im Władysława Strzemińskiego w Łodzi.

Podstawa opracowania recenzji

Podstawą formalną do sporządzenia recenzji jest pismo RDT.431.7.2019 (z dnia 7 maja 2019 roku), informujące mnie o decyzji Rady Wydziału Tkaniny i Ubioru Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi (z dnia 17 października 2012 roku) powołania mnie do pełnienia funkcji recenzenta w przewodzie doktorskim mgr Michała Szulca.

Podstawowe dane o kandydacie

Michał Szulc ukończył IV Liceum Ogólnokształcące im. Emilii Szczernej w Łodzi w roku 2002. W latach 2002 – 2008 studiował w Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi na Wydziale Tkaniny i Ubioru, na specjalizacji Projektowanie Ubioru oraz Tkanina Żakardowa. Dwukrotnie był stypendystą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Od 2005 roku współpracował z firmą Tatum jako asystent projektanta i grafik, od 2008 roku jako projektant kolekcji męskiej. W latach 2010 – 2015 projektował dla marki Atlantic S.A. Od 2015 roku do dzisiaj ponownie pracuje dla Tatum jako główny projektant kolekcji męskiej. Jest również autorem koncepcji sesji fotograficznych i stylizacji dla marek Tatum i Atlantic. Równocześnie z pracą w przemyśle realizuje autorskie kolekcje, które dwa razy do roku prezentuje na pokazach w Warszawie. Projektuje również oprawy okularowe,

jest twórcą autorskich perfum Sale 01. Ubrania z jego metką noszą największe gwiazdy kina i estrady

w Polsce. Jego styl docenia również prasa specjalistyczna polska i zagraniczna. Modele z kolekcji Szulca pojawiają się na okłdkach: Gali, ELLE i Cosmopolitan. Jest laureatem nagrody „Odkrycie ELLE”. Swoimi doświadczeniami dzieli się ze studentami Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi oraz w Międzynarodowej Szkole Kostiumografii i Projektowania Ubioru w Warszawie.

Część teoretyczna pracy doktorskiej

Michał Szulc z urodzenia jest łodzianinem. Czuje silny związek z miastem, w którym wyrastał, edukował się i rozpoczął karierę zawodową. Miastu poświęca autorski projekt kolekcji stanowiącej podstawę pracy doktorskiej. Pracę zatytułowaną „Made in Łódź” tworzą dwie części: teoretyczna i praktyczna. W części teoretycznej autor przedstawia historię i sytuację współczesną włókienniczej Łodzi a także założenia projektowe i opis kolekcji *Amateur*. Część praktyczna to kolekcja ubiorów damskich uszyta z materiałów i dodatków wyprodukowanych w województwie łódzkim. Kolekcja w całości zrealizowana została również na terenie województwa. Praca teoretyczna składa się z sześciu rozdziałów. Pierwszy poświęcony jest historii miasta jako centrum przemysłu włókienniczego. Autor przybliży proces powstawania i upadku ośrodka przemysłowego od XIV wieku po czasy współczesne. Pisze o transformacji wielkich zakładów produkcyjnych z okresu PRL w małe, prywatne firmy rodzinne. Drugi rozdział to dane statystyczne dotyczące informacji o obecnym stanie przemysłu odzieżowego i włókienniczego w województwie łódzkim. Muszę przyznać że czuję w tym miejscu niedosyt. Autor po przytoczeniu informacji z Urzędu Statystycznego przechodzi do kolejnego rozdziału dotyczącego założeń projektowych kolekcji. Brakuje mi w tym miejscu analizy przytoczonych danych i wpływających z nich wniosków. Michał Szulc jest profesjonalistą w dziedzinie projektowania ubioru. Perfekcyjnie podane założenia i opis kolekcji potwierdzają jego wiedzę i umiejętności. Aczkolwiek w dokumentacji fotograficznej kolekcji brakuje tyłów modeli, o których autor pisze w tekście i których forma wydaje się istotna dla budowania kształtu sylwetki. Cenne natomiast są informacje na temat firm w których autor realizował swoje modele. To dzięki temu dowiadujemy się o możliwościach produkcyjnych dzisiejszej Łodzi. Praca miałaby większą wartość historyczną gdyby autor pokusił się o szersze rozbudowanie tej części.

W podsumowaniu Szulc optymistycznie widzi, za przytoczonym raportem WGSNu o czasie postkonsumeryzmu, szansę dla rodzinnego miasta. Pisze: „Dziedzictwo i wiarygodna, lokalna kreatywność stają się najcenniejszymi, poszukiwanymi przez użytkowników na wszystkich polach, ideami. To doskonały czas na to, by wrócić do włókienniczej historii Łodzi”. Opracowanie teoretyczne zawiera bibliografię i spis ilustracji. Brakuje netografii, autor podaje tylko stronę internetową platformy trendowej WGSN.

Część praktyczna pracy doktorskiej – kolekcja *Amateur*

Pod koniec lat 70tych w Chinach rozpoczęto reformy gospodarcze. Szybki wzrost produkcji i niskie koszty spowodowało przesunięcia z Europy i USA do Chin. Pierwsze polskie firmy pojawiły się w Państwie Środka na krótko po transformacji w latach 90tych. Dzisiaj większość światowej produkcji odzieży znajduje się w Chinach. I chociaż kraje takie jak Bangladesz dysponują tańszą siłą robczą, to jednak Chiny dominują pod względem wykwalfikowania oraz infrastruktury produkcyjnej. Są liderem na rynku odzieżowym. W tej sytuacji doktorant Michał Szulc przeprowadza badania, w formie realizacji kolekcji ubioru, mające na celu sprawdzenie możliwości produkcyjnych dawnego centrum włókienniczego jakim była Łódź w czasach jego dzieciństwa i kilka dekad wcześniej. Podstawowym założeniem kolekcji *Amateur* było zrealizowanie jej na terenie województwa łódzkiego z materiałów i dodatków tutaj wyprodukowanych. Autor szybko przekonuje się o ograniczeniach projektowych jakie wynikają z tego założenia. Szczególnie dotkliwy okazuje się brak różnorodności akcesoriów takich jak guziki czy suwaki. Kolejnym założeniem jest użytkowość kolekcji. Michał Szulc jest projektantem przemysłowym, pracuje dla dużych marek odzieżowych. Użytkowość to podstawa jego projektów. Szulc dba również o szczegół, który nadaje jego kolekcjom autorski charakter. Forma jego projektów nawiązuje do łódzkiego Śródmieścia. Inspiruje się modą ulicy, wychwytuje asortymenty, detale. Uzupełnia je bardziej formalną garderobą. Całość nabiera specyficznego sportowego charakteru uzupełnionego napisami nawiązującymi do łódzkiego graffiti i flag miejscowej drużyny futbolowej. Autor dedykuje kolekcję kobietom, nie określając ich wieku i miejsca zamieszkania. Jej kapsułowy charakter pozwala na dowolne zestawienia poszczególnych asortymentów i tworzenie nowych sylwetek. Szulc zaproponował proste, minimalistyczne formy uzupełnione funkcjonalnymi detalami. Kolekcja ma charakter uniwersalny. Nie ogranicza jej sezonowość i warunki atmosferyczne. Stylistyka i wąska gama kolorystyczna sprowadzona do odcieni czerni, szarości, błękitów, beżów i bieli

umożliwia nieograniczoną kompatybilność poszczególnych elementów. „Wybór karty kolorów – jak pisze autor – wynika bezpośrednio z inspiracji, którą jest stereotypowy łódzki pejzaż”. Forma sylwetki bezpośrednio nawiązuje do źródła inspiracji – łódzkiej tkaczki, prządki, szwaczki. W założeniach kolekcji autor dokładnie opisuje przełożenie kształtu postaci pracującej kobiety na konstrukcyjne elementy poszczególnych asortymentów. Dzięki temu uczestniczymy w toku myślenia projektanta o budowaniu kolekcji. Widzimy jak bardzo przemyślany jest każdy jej detal. Techniki wykończenia i dekoracji ubrań również wykorzystane są perfekcyjnie do podkreślenia „łódzkiego” charakteru. Całość dopełnia autorska grafika odwołująca się do napisów pokrywających fasady kamienic. Projektant w umiejętny sposób nadaje indywidualny, autorski, wpisujący się w streetwearowy trend, charakter kolekcji. Podkreślić należy dbałość o precyzję realizacji i wykończenia poszczególnych elementów modeli.

Podsumowanie

Michał Szulc to osoba kreatywna, wrażliwa plastycznie, z dużą wyobraźnią i twórczym charakterem. Nie bez powodu dziennikarze określają go „mistrzem klimatu” a jego kolekcje jako „charakterystyczne, odkrywcze i przemyślane”. Zaprojektowana przez Szulca kolekcja *Amateur* zrealizowana jest z pełną dojrzałością, świadomością i wrażliwością artystyczną i projektową. Doktorant wykazał się dużą wiedzą i umiejętnościami. Ciekawy eksperyment twórczy jaki zaproponował uważam za bardzo udany. Optymistycznie nastawia do możliwości kontynuacji dziedzictwa przemysłowego Łodzi. Obserwując zmiany jakie zachodzą na rynku mody odzieżowej możemy realistycznie zakładać powrót do korzeni włókienniczego centrum. Czas pokaże czy nowe trendy nawiązujące do lokalnych tradycji, poszukiwania tożsamości, dbania o środowisko zdeterminują młode pokolenie do kontynuacji, w nowej, sobie właściwej formie, idei i tradycji łódzkiej Ziemi Obiecanej.

Konkluzja

Zaprezentowana praca doktorska odpowiada wymaganiom Ustawy z dnia 14.03.2003r. (Dz.U z 2003 r. nr65, poz. 595 z późn. zm.) o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki. Biorąc pod uwagę również dorobek projektowy i dydaktyczny, stwierdzam, że przyznanie stopnia doktora w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuki projektowe jest w pełni uzasadnione i wnioskuję do Rady Wydziału Tkaniny i Ubioru o nadanie panu mgr Michałowi Szulcowi stopnia doktora.

goveh jah